

Utkast til reglement for skoleskyss i videregående skole

Innhold

1. Hva er skoleskyss?	3
2. Hvilke regler gjelder for skoleskyss?	3
3. Hvem er ansvarlig for skoleskyssen?	3
4. Hvordan kan skoleskyss gis?.....	3
4.1. Gratis skoleskyss.....	4
4.2. Full skyssgodtgjørelse	4
4.3. Rabattordning til det ordinære kollektivtilbudet	4
5. Hvem har rett til skoleskyss?	5
5.1. Elever som bor mer enn seks kilometer fra skolen	5
5.2. Elever som har behov for båtskyss	5
5.3. Elever som har behov for skoleskyss som følge av nedsatt funksjonsevne eller midlertidig skade eller sykdom.....	5
6. Hva er kravene til skoleskyss?	6
6.1. Varighet for innvilget skoleskyss	6
6.2. Kvalitetskriterier for innvilget skoleskyss	6
6.3. Rett til ledsager og til tilsyn	6
7. Hva regnes som elevens skole?	6
7.1. Hovedregel om videregående skole i eget bostedsfylke.....	6
7.2. Undervisning på videregående skole utenfor eget bostedsfylke	7
7.3. Praksis	7
7.4. Undervisning på flere steder.....	7
7.5. Fagopplæring i skole	7
8. Hva regnes som elevens bosted?	7
8.1. Ett bosted	7
8.2. Flere bosteder	8
8.3. Andre bosteder	8
9. Rett til skoleskyss for særskilte grupper i skolen?	9
9.1. Lærlinger og liknende.....	9
9.2. Studenter	9
9.3. Elever ved private videregående skoler.....	9
9.4. Deltakere i den videregående opplæringen for voksne	9
10. Rett til skoleskyss til uregelmessige tider, skolens ferie/fridager og fritidsaktiviteter?	9
11. Hvordan søke om skoleskyss?	10
11.1. Hvordan søke om gratis skoleskyss?	10
11.2. Hvordan søke om skystilskudd?	10
12. Hvordan organiseres og samordnes skoleskyssen?	10

13. Hvordan få skolereisekort?	10
14. Hvordan klage?	11

1. Hva er skoleskyss?

Skoleskyss er transport mellom bosted, eventuelt oppsamlingsplass i nærheten av bosted, og skole, som er organisert og betalt av det offentlige.

Etter reglene om skoleskyss kan elever ha rett til skoleskyss i ulike tilfeller, se punkt 4.

Formålet med reglene om skoleskyss er å sikre lik rett til grunnopplæring uavhengig av økonomisk bakgrunn, fysiske forutsetninger, bosted og geografi.

Skoleskyss skal organiseres innenfor rammene i opplæringsregelverket og utføres på en sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig måte, slik at den bidrar til å nå målene i Agder fylkeskommunes vedtatte regionale planer.

2. Hvilke regler gjelder for skoleskyss?

Reglene om skoleskyss i videregående skole er gitt i lov om grunnskoleopplæringa og den videregående opplæringa (opplæringsloven) kapittel 9, 21 og 28, forskrift om grunnskoleopplæringa og den videregående opplæringa (opplæringsforskriften) og lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskoleloven).

Hvordan reglene skal forstås er forklart i forarbeidene til opplæringsloven (Prop.57 L (2022-2023), Utdanningsdirektoratets rundskriv om skyss og tolkningsuttalelser fra Utdanningsdirektoratet.

Andre regler som er relevante for skoleskyss er vilkår for transport med rutegående trafikk i Norge, AKTs transportvilkår og avgjørelser i klagesaker fra Statsforvalteren.

3. Hvem er ansvarlig for skoleskyssen?

Fylkeskommunen er ansvarlig for å organisere skoleskyssen for elever i videregående opplæring.

I Agder er det inngått avtale mellom Agder fylkeskommune og Agder kollektivtrafikk AS (AKT) om at avgjørelsesmyndighet og daglig oppfølging av skoleskyss skal utføres av AKT. Det er derfor AKT som fatter vedtak om skoleskyss, organiserer og følger opp denne.

4. Hvordan kan skoleskyss gis?

Skoleskyss til elever ved videregående skoler kan gis som gratis skoleskyss, full skyssgodtgjørelse eller ved rabattordninger til offentlig kollektivtransport.

Rutegående transport vil alltid være førstevalget for all skoleskyss. AKT vil organisere skyss med drosje eller minibuss på strekninger der det ikke er hensiktsmessig med større buss. AKT kan også inngå avtale med foresatte om å sørge for skoleskyss til egne barn. Det er den som er ansvarlig for skyssen, dvs. AKT, som avgjør hvilket transportmiddel som skal benyttes.

Det er opp til fylkeskommunen v/ AKT å organisere skoleskyssen på en mest mulig hensiktsmessig måte. All skyss må derfor være avklart med AKT før den igangsettes. Skoleskyss skal samordnes så langt det er mulig.

4.1. Gratis skoleskyss

Gratis skoleskyss betyr at fylkeskommunen v/ AKT organiserer og betaler for skoleskyss ved buss, drosje eller båt.

Eleven og fylkeskommunen v/ AKT skal avklare bruk av transportmiddel så snart som mulig etter at eleven har fått skoleplass. Hvis det ikke er mulig å avklare valget av transportmiddel før skolen starter, må fylkeskommunen v/ AKT likevel dekke de dokumenterte faktiske og nødvendige skysskostnadene eleven har i perioden frem til avklaringen skjer.

4.2. Full skyssgodtgjørelse

Full skyssgodtgjørelse betyr at fylkeskommunen v/ AKT dekker utgiftene eleven har til skyss til og fra skolen.

Full skyssgodtgjørelse er aktuelt der det ikke er grunnlag for å sette opp skolebuss eller liknende, eller i tilfeller hvor det ikke er mulig for eleven å bruke rutegående transport. I slike tilfeller kan eleven søke om full skyssgodtgjørelse for hele eller deler av skoleveien.

Det kan søkes om skysstilskudd hvis:

- Avstanden mellom hjem og eksisterende rute/nærmeste holdeplass er 3 kilometer eller mer én vei, forutsatt at hele avstanden mellom hjem og skole er minst 6 kilometer én vei, og
- Samlet reise- og ventetid ved bruk av kollektive transportmidler blir urimelig lang. Vurderingen ses i sammenheng med skolens start- og sluttid.

Når det er avtalt bruk av privat framkomstmiddel, gjelder statens satser for skattefri kilometergodtgjørelse. Det skal likevel gis full skyssgodtgjørelse. Det betyr at eleven skal få dekket alle nødvendige kostnader til skyss til og fra skolen. Hvis elevens kostnader overstiger statens satser for skattefri kilometergodtgjørelse må disse dokumenteres.

Elevens utgifter til skysstilskudd på hele/deler av strekningen mellom bosted og skole refunderes halvårlig, etter attesterte fremmøtedager av skolen.

Det gis ikke skyssgodtgjørelse til elever som kan følge et oppsatt eller rutegående transporttilbud, men som ønsker å bruke egne biler ut fra sosial- eller velferdshensyn.

4.3. Rabattordning til det ordinære kollektivtilbudet

Retten til skoleskyss kan oppfylles ved at elevene gis rabattordning til rutegående kollektivtransport. Dette gjelder i områder med et godt utbygd kollektivtilbud, forutsatt at fylkeskommunen har gitt forskrift om en slik rabattordning.

I Agder fastsettes det forskrift om oppfyllelse av rett til skoleskyss ved rabattordning til ordinært kollektivtilbud i områder av kommuner hvor kollektivtilbudet er godt utbygd. Hvilke områder dette er, er til enhver tid angitt i lokal forskrift om rabattordning i stedet for gratis skoleskyss eller full skyssgodtgjørelse for Agder fylkeskommune.

Elever i disse områdene som ønsker å bruke buss til/fra skolen, må selv kjøpe ungdomskort hos AKT. Elever/deltakere over 20 år må kjøpe ung-voksenkort. Mellomlegget mellom prisen for ungdomskort og ung-voksenkort blir refundert av AKT halvårlig.

5. Hvem har rett til skoleskyss?

5.1. Elever som bor mer enn seks kilometer fra skolen

Elever på videregående skole har rett til skoleskyss hvis de bor mer enn seks kilometer fra skolen. Avstanden blir målt fra dør til dør, langs den korteste gangbare vinterbrøytete vei mellom hjem og skole. Hvis skolen har flere inngangsdører blir avstanden målt til døren lengst unna, uavhengig om eleven faktisk bruker denne døren. Målinger foretatt med AKTs digitale verktøy er å anse som korrekt oppmåling. Private oppmålinger blir ikke vektlagt.

For elever ved Arendal videregående skole måles avstanden mellom hjem og skole til det skoleanlegget som gir lengst avstand (enten avdeling Tyholmen eller avdeling Barbu).

Det legges til grunn at elever på videregående skole må kunne gå opptil tre kilometer til nærmeste holdeplass.

Opplæringsloven gir ikke rett til fri skoleskyss for videregående elever på grunnlag av særlig farlig eller vanskelig skolevei.

5.2. Elever som har behov for båtskyss

Elever som trenger skoleskyss med båt har rett til gratis båttransport uten hensyn til reiselengde.

Elevene har ikke rett til skyss til og fra båttransporten, med mindre avstanden mellom hjemmet og skolen er mer enn seks kilometer.

Elever bosatt på Hisøy og Tromøy som oppfyller avstandskravet til skoleskyss kan etter søknad også innvilges transport med rutebåt.

5.3. Elever som har behov for skoleskyss som følge av nedsatt funksjonsevne eller midlertidig skade eller sykdom

Elever med funksjonsnedsettelse og elever med midlertidig skade eller sykdom som har dokumentert behov for tilrettelagt skoleskyss, har rett til daglig skoleskyss uten hensyn til minsteavstand.

For å ha rett til skoleskyss må det være sammenheng mellom den nedsatte funksjonsevnen, skaden eller sykdommen og behovet for skoleskyss. Det er derfor ikke nok at eleven har nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom. Det er i tillegg et vilkår at den nedsatte funksjonsevnen, skaden eller sykdommen er grunnen til at eleven har behov for skoleskyss.

Før det kan fattes vedtak om skoleskyss som følge av funksjonsnedsettelse, skade eller sykdom må det legges frem legeerklæring eller annen sakkyndig uttalelse som spesifikt beskriver hvorfor eleven trenger tilrettelagt skoleskyss. Av erklæringen må

det gå frem hvilke funksjonsbegrensninger som hindrer eleven i å ta buss, sykle eller gå til skolen. Erklæringen må også beskrive behovet for tilrettelagt skoleskyss, varighet av behovet og om eleven er under behandling som kan bedre elevens funksjonsevne.

Søknadsfrist for varig tilrettelagt skoleskyss er 15. april for påfølgende skoleår. Ved behov for tilrettelagt skoleskyss som oppstår gjennom året søkes det snarest mulig. Skolen søker på vegne av eleven.

Elever har ikke rett til transport mellom skolen og medisinsk behandling. Henting utenom fastsatte hentetider ved akutt sykdom faller utenfor retten til skoleskyss etter opplæringsloven. NAV, kommunen og/eller foresatte er ansvarlig for slik skyss.

6. Hva er kravene til skoleskyss?

6.1. Varighet for innvilget skoleskyss

Skoleskyss innvilges for ett skoleår av gangen. Ett skoleår er 190 dager.

6.2. Kvalitetskriterier for innvilget skoleskyss

Elever skal få et forsvarlig skyssstilbud. Hva som er forsvarlig må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. I vurderingen skal hensynet til eleven vurderes opp mot hensynet til effektiv og rasjonell organisering av skyssen. Momenter i vurderingen av hensynet til eleven er blant annet gangavstand til transportmiddel, ventetid, tid på transportmiddel, forhold ved reisestrekningen og transportbytte, samt elevens alder, funksjonsevne og andre forutsetninger. Momenter i vurderingen av effektiv og rasjonell organisering av skyssen er blant annet samordning av ruter slik at samme buss kan løse skyssen for flere skoler, bruk av eksisterende busstilbud, utnyttelse av ledig kapasitet, tilpasning av ruter til elevgrunnlag og bosteder og lokale forhold.

Skoleskyssen skal dekke størstedelen av total distanse mellom hjem og skole.

6.3. Rett til ledsager og til tilsyn

Elever som trenger det, har rett til ledsager. Behovet for ledsager må dokumenteres ved legeerklæring eller annen sakkyndig uttalelse.

Det er fylkeskommunen som fattet vedtak om rett til ledsager for elever i videregående opplæring. Fylkeskommunen har også ansvaret for å skaffe, organisere og finansiere slikt reisefølge. Finansieringen skal dekke skysskostnader og andre utgifter knyttet til dette.

Elever med nedsatt funksjonsevne har også rett til tilsyn i ventetiden før og etter opplæringen hvis de på grunn av den nedsatte funksjonsevnen ikke klarer seg alene.

7. Hva regnes som elevens skole?

7.1. Hovedregel om videregående skole i eget bostedsfylke

Hovedregelen er at elever har rett til å gå på videregående skole innenfor eget bostedsfylke. Agder fylkeskommune har inntak etter nærscoleprinsippet. Dette følger

av forskrift om inntak til videregående opplæring og formidling til læreplass, Agder fylkeskommune § 3.

7.2. Undervisning på videregående skole utenfor eget bostedsfylke

Elever som går på videregående skole utenfor eget bostedsfylke, har også rett til skoleskyss. Da skal hjemfylket refundere utgifter til skoleskyss for eleven.

Elever med funksjonsnedsettelse som går på knutepunktskole (utdanningstilbud for hørselshemmede) i andre fylker, har rett til inntil 13 hjemreiser hvert skoleår. Hvis oppholdet ved skolen kun omfatter deler av skoleåret avkortes antall hjemreiser tilsvarende.

7.3. Praksis

Elever som er i praksis som er en obligatorisk del av opplæringen i faget, har rett til skoleskyss.

Hvis en elev må ha praksis så langt fra hjem/skole at daglig skyss ikke er forsvarlig, kan eleven ha rett til å få dekket skoleskyss for daglig reise mellom hybel og arbeidssted.

7.4. Undervisning på flere steder

Skyss mellom undervisningssteder i skoletiden må organiseres og dekkes av fylkeskommunen.

Fylkeskommunen v/ de videregående skolene har ansvaret for å dekke skyss til og fra undervisningssteder utenfor skolens geografiske område.

Fylkeskommunen v/ de videregående skolene organiserer og dekker videre kostnader for skyss i de tilfeller hvor deler av undervisningen gis i lokaler utenfor skolens geografiske område. Dette kan for eksempel være skyss til arbeidsuke, bibliotek, svømmeundervisning, musikkundervisning, dansetimer og liknende.

7.5. Fagopplæring i skole

Elever på fagopplæring i skole har elevstatus og dermed også rett til skoleskyss. Skyss utover 190 dager i året dekkes av fylkeskommunen.

8. Hva regnes som elevens bosted?

Hovedregelen er at elever har rett til skoleskyss til og fra der de bor, hvis vilkårene for skoleskyss ellers er oppfylt.

8.1. Ett bosted

For elever som har ett bosted vil bosted vanligvis være folkeregistrert adresse. For elever som bor i fosterhjem regnes adressen til fosterhjemmet som elevens bostedsadresse.

Hvis eleven bor på hybel blir denne regnet som elevens bosted ved beregning av skoleskyss.

Elever har ikke rett til skoleskyss fra sommer- eller fritidsbolig.

8.2. Flere bosteder

Elever med foreldre som ikke bor sammen, og som bor hos begge foreldrene, har rett til skoleskyss til og fra begge foreldrenes hjem når vilkårene for skoleskyss ellers er oppfylt. Dette gjelder både der eleven har fast delt bosted og der det er avtale eller rettslig avgjørelse om fast samværsordning.

Elever med to hjem vil kunne ha rett til skoleskyss til og fra begge hjemmene, selv om det ene hjemmet ligger i en annen kommune eller i et annet fylke enn skolen eleven går på. Vurderingen av om eleven har rett til skoleskyss, hva som er akseptabel reisetid og hva som er forsvarlig skoleskyss skal gjøres selvstendig og konkret for begge hjemmene. Ved delt bosted må økt reise- og ventetid og eventuelt transportbytter for eleven aksepteres.

Vurderingen knyttet til forsvarlig reisetid og/eller økonomi vil kunne avgrense retten til skoleskyss fra begge hjem. Der daglig skoleskyss til et av hjemmene ikke vil være forsvarlig, må foreldrene enten selv ordne skyss, revurdere barnets bosituasjon eller innlosjere barnet.

Når botiden til eleven på fast og regelmessig basis er delt mellom foreldrehjem og besøkshjem/fosterhjem som er vedtatt eller avtalt med barnevernet, har eleven også rett til skoleskyss til/fra besøkshjem/fosterhjem.

8.3. Andre bosteder

8.3.1. Avlastningshjem

Elever som bor i avlastningshjem tildelt av kommunen, har rett til skoleskyss til/fra avlastningshjemmet.

8.3.2 Asylmottak

Elever som bor i asylmottak og får grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 2-1 har rett til skoleskyss når vilkårene for skoleskyss ellers er oppfylt. Asylmottaket blir da regnet som elevens hjem.

Voksne som ikke har fått avgjort sin oppholdsstatus har ikke rett til grunnskoleopplæring og derfor ikke tilhørende rettigheter om skoleskyss.

8.3.3 Barnevernsinstitusjon

Elever som bor på barnevernsinstitusjon, kan ha rett til skoleskyss etter reglene etter punkt 4.

Elever som midlertidig bor på korttidsinstitusjon eller liknende under barnevernet, har rett til nødvendig skoleskyss til/fra dette midlertidige bostedet. Skyss i denne perioden er tett knyttet til tiltaket barnevernet har gjort etter barnevernloven. Barnevernet er derfor økonomisk og praktisk ansvarlig for skyssen.

Når elever bor i barnevernsinstitusjon godkjent etter barnevernloven på mer permanent basis, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til opplæringen – og dermed også skoleskyss.

All skyss mellom institusjon og skole skal avtales med AKT før oppstart.

8.3.4 Helseinstitusjon

Elever som bor på helseinstitusjon, kan ha rett til skoleskyss etter reglene etter punkt 4.

Fylkeskommunen der en helseinstitusjon ligger er ansvarlig for opplæring og skoleskyss for elever som er innlagt.

Hvis eleven bor og får opplæring på helseinstitusjon vil eleven trolig ikke ha behov for skoleskyss, men det kan tenkes at disse kan ha rett til skoleskyss de dagene eleven eventuelt bor hjemme. Det må da foretas en vurdering av om det dreier seg om transport til og fra skolen, eller annen transport utenfor skoletiden.

All skoleskyss mellom institusjon og opplæringssted skal avtales med AKT før oppstart.

9. Rett til skoleskyss for særskilte grupper i skolen?

9.1. Lærlinger og liknende

Reglene om skoleskyss gjelder ikke for lærlinger, lære kandidater, praksisbrevkandidater og kandidater for fagbrev på jobb. Det er fordi disse ikke regnes som elever.

9.2. Studenter

Studenter ved teknisk fagskole eller på høyere nivå enn videregående skole har ikke rett til skoleskyss etter opplæringsloven. Dette gjelder også selv om opplæringen skjer i lokalene til en videregående skole. Det er fordi disse ikke regnes som elever.

9.3. Elever ved private videregående skoler

Elever ved private videregående skoler med statsstøtte har rett til skoleskyss hvis skolen ligger i elevens hjemfylke. Hvis skolen ligger utenfor elevens hjemfylke har eleven bare rett til skoleskyss til fylkesgrensen. Skyss fra fylkesgrensen videre til skolen må dekkes av eleven selv.

9.4. Deltakere i den videregående opplæringen for voksne

Deltakere i den videregående opplæringen for voksne kan ha rett til skoleskyss etter punkt 5.

Denne retten gjelder ut det skoleåret som tar til det året den voksne deltakeren fyller 24 år.

10. Rett til skoleskyss til uregelmessige tider, skolens ferie/fridager og fritidsaktiviteter?

Elever har ikke rett til å bli hentet til uregelmessige tider eller steder utenfor skolens geografiske område, for eksempel i forbindelse med kinodag, ekskursjoner eller liknende.

Elever har heller ikke rett til skoleskyss ved ferie og fridager.

Videre har ikke elever rett skyss til og fra fritidsaktiviteter, kulturskole eller liknende.

11. Hvordan søke om skoleskyss?

Hvordan det søkes om skoleskyss avhenger av type skoleskyss.

11.1. Hvordan søke om gratis skoleskyss?

Elever søker om gratis skoleskyss i AKTs digitale søknadsportal F-skyss. Skolen leverer ut skolereisekort til elever som ikke har kort fra før.

Elevene bruker inntaksbeviset som gyldig reisebevis frem til søknad om skoleskyss for innværende skoleår er behandlet. For elever som har skolereisekort vil det automatisk fylles på når søknad er godkjent.

Skolene søker om tilrettelagt skoleskyss for elever som har dokumentert funksjonsnedsettelse, sykdom eller skade og som derfor har behov for skoleskyss. Fristen er 15. april for påfølgende skoleår/fortløpende. Eleven må levere legeerklæring til skolen.

11.2. Hvordan søke om skysstilskudd?

Elever søker om skysstilskudd i søknadsskjema som fås på skolen eller på AKTs nettside.

Søknaden sendes til AKT via skolen. Søknadsfristen er 15. september eller så snart som mulig.

12. Hvordan organiseres og samordnes skoleskyssen?

AKT har ansvar for å organisere, samordne og tilrettelegge skoleskyssen på vegne av fylkeskommunen. Planlegging og organisering av skoleskyssen skjer i samarbeid med den enkelte skole. Ordningen med skoleskyss må være rasjonell og økonomisk forsvarlig. Samtidig må skoleskyssen organiseres slik at elevene får akseptabel reise- og ventetid. Se punkt 6.2.

Eleven vil informeres om faste hente- og bringetider, med utgangspunkt i de ordinære start- og sluttidene. Det forutsettes da at eleven er klar til avtalt tid. Hvis det er avvik i tidene ved f.eks. utflukter, siste skoledag før jul/ sommer kan turen kun avbestilles, og ikke endres.

Start- og sluttider, samt skolerute, må avklares med AKT hvert år, for påfølgende skoleår.

For å kunne oppnå en rasjonell og kostnadseffektiv skoleskyssordning, har det stor betydning at skolerutene legges opp i samarbeid med AKT. Det skal i størst mulig grad legges opp til felles skoleskyssordning for grunnskole og videregående skole, også for ruter som går gjennom flere kommuner.

13. Hvordan få skolereisekort?

Elever som har rett til skoleskyss vil få et elektronisk skolereisekort. Skolene deler ut kortet ved skolestart, og lager nytt hvis eleven mister i løpet. Elevene beholder det samme kortet fra skoleår til skoleår. Kortet gir elevene to gratis reiser mellom hjemmet og skolen hver skoledag. Reisene skal skje til skolens start- og sluttid.

Elever som ikke har gyldig skolereisekort skal kjøpe vanlig billett. Elever kan bli avvist på bussen hvis de ikke kan betale for turen.

Ved kontroll kan det gis gebyr hvis eleven ikke har gyldig skolereisekort, bruker andres skolereisekort eller på andre måter ikke har gyldig billett.

14. Hvordan klage?

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak som kan påklages etter reglene i forvaltningsloven. Fristen for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt.

I klagen må det stå hvilket vedtak det klages på, de endringene som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen må signeres. I klagen bør det også skrives hvorfor eleven mener at vedtaket bør endres.

Elever har rett til å ytre meningene sine fritt og til å bli hørt i saker som gjelder dem, også når det gjelder skoleskyss. Eleven kan derfor sende inn sine meninger om skoleskyssen, hvis eleven ønsker å uttale seg.

Klagen skal sendes AKT, som vil vurdere om vilkårene for å behandle klagen foreligger og om det er grunnlag for å oppheve eller endre vedtaket. Hvis AKT ikke finner grunnlag for å avvise klagen, eller for å endre eller oppheve vedtaket, oversendes klagesaken til Agder fylkeskommune for forberedelse før saken eventuelt oversendes til Statsforvalteren i Agder som er endelig klageinstans for saker om skoleskyss.

Vedtaket kan gjennomføres selv om eleven har klagd på vedtaket. Det er mulig å søke om utsatt gjennomføring av vedtaket.